

0
2000

Vaihto-oppilaat

Norsunkäntö

Mad Sarjis - Synttärilaulu

LEEVI

"It doesn't have to be perfect, it just has to be"

LEEVI on Madetojan musiikkilukion opiskelijoiden äidinkielen ja kirjallisuuden syventävällä *Toimitustyö*-kurssilla (Ä114) toimittama lehti. Lehteä alettiin julkaista vuonna 1982.

Päätoimittaja Tornado Höyhtyä

Toimittajat

Veera Heinonen

Valtti Kamula

Aapo Laurila

Helmi Leppänen

Anniina Luhtaanmäki

Avia Moilanen

Tuuli Mäkiö

Ilona Saari

Enna Vallirinne

Kansi Anniina Luhtaanmäki

Taitto Ilona Saari

Ohjaava opettaja Kai Hissa

dlgilehti: <https://www.ouka.fi/oulu/madetojan-musiikkilukio/leevi-lehti>

PL 45

Leevi Madetojan katu 1

90015 OULUN KAUPUNKI

puh. 050-3672236

SISÄLLYS

Pääkirjoitus Hampaat kalisevat ja ääni tärisee – Miksi esiintyminen pelottaa?

Tornado Höyhtyä

HAASTATTELU Salla Raasakka: "It doesn't have to be perfect, it just has to be"

Anniina Luhtamäki

HAASTATTELU Madetojan uusi rehtori

Tuuli Mäkiö

HAASTATTELU Vaihto-oppilaat

Veera Heinonen

ARTIKKELI Norsunkääntö

Aapo Laurila, Helmi Leppänen ja Avia Moilanen

HAASTATTELU Opettaja, josta ei koskaan pitänyt tulla opettajaa

Enna Vallirinne

RUNO Kaaos kotona

Pyörremyrskyjä

SARJAKUVA Mad Sarjis – Synttärilaulu

MadMiki

MADETOJAN MUSIIKKILUKION SYKSYN 2023 YLIOPPILAAT

Hampaat kalisevat ja ääni tärisee – Miksi esiintymisen pelottaa?

Ennen ensimmäistä esiintymistäni ikinä, tätini häissä, olin todella innoissani siitä, että pääsen laulamaan ihmisille. Olin harjoitellut tosi paljon oman äitini kanssa laulua, ja lauloin helposti yli sadalle ihmiselle suoraan mikrofoniin, eikä pelottanut yhtään. Siitä on 11 vuotta. Siinä ajassa olen ehtinyt kehittää ajatusmaailman, jossa muiden reaktiot omaan osaamiseeni on turhankin tärkeitä. Siitä pitäisi yrittää päästää irti, sillä se vaikuttaa suuresti siihen, kuinka paljon voin nauttia esiintymisestäni. Mutta kun on tottunut kuuntelemaan kaikkien mielipiteet, olivat ne sitten positiivisia tai negatiivisia, siitä on hankala luopua.

Esiinnyin seuraavan kerran kunnolla omalla kappaleella vasta yläkoulun päättöjuhlassa pianolla säestäen. Olin ihan tosi peloissani, että mokaan, ja vielä enemmän pelotti, että ääni särkyä kesken esiintymisen. Olin juuri sitä ennen ollut kipeänä, ja kurkkuni oli siinä vaiheessa vielä kipeä. Mutta lopuksi sain pelkästään hyvää palautetta kaikilta ja mietin sitä, miksi minua pelotti oikeasti niin paljon? Olin peloissani, koska pelkäsin muiden reaktiota. Pelkäsin, että minulle nauretaan. Mutta miksi juuri se pelottaa, vaikka tietäisi itse olevan hyvä? Kaikki sanoivat minulle aina: "Jännitys on hyvä asia! Jännitys meinaa sitä, että sulla on jotain hyvää näytettävää muille!" Ja sen jälkeen vaan oli stressiä siitä, että voi nyt, sanonko mikä, kun kukaan ei älyä.

Kyllä älyää. Jännitys on normaalia, minulla henkilökohtaisesti on varmaan normaalia enemmän, mutta sekin on okei. Ja esiintymällä kautta se käy vähemmän pelottavaksi. Ei ole häpeällistä jännittää, vaikka siltä saattaa tuntua, minusta ainakin tuntui siltä. Ja sitten olin tosi kateellinen niille, jotka osasivat heti esiintyä, niin kuin lava olisi niiden turvapaikka ja he kuuluisivat sinne. Mutta senkin ne on oppinut, että ei kukaan synny luonnollisena lahjakkuutena lavalla – ainakaan toivottavasti, koska se olisi epärealistista. Pääasia on, että esiintymistä opetellaan, ja onneksi Madetojan musiikkilukio on täydellinen paikka opetella sitä, JOS haluaa. Kukaan ei pakota esiintymään, vaan siihen vain kannustetaan.

Ainakin itse olen todella iloinen siitä, että täällä on monta mahdollisuutta opetella esiintymistä. Haluan kehittyä esiintyjänä, vaikka pelko tulee varmasti välillä pilaamaan sujuvuuden ja ajamaan positiivisen mielen vähän syrjemmäksi. Mokasta oppiminen pätee myös esiintymistilanteessa. Jatkaa vain pää pystyssä, sillä kukaan täällä ei katso siitä muita alaspäin, jos jokin menee pieleen esiintymisen aikana. Ainut, joka mokaa mieltii jälkeenpäin, on esiintyjä itse. Mutta voin taata, että suurin osa esiintyjistä, jotka ovat nykyään lavalla luonnollisia, on joskus jännittänyt niin paljon omaa esiintymistä, että ääni, kädet ja jalat tärisevät. Ammattilaisetkin, esimerkiksi sinfoniaorkesterien soittajat, tekevät pitkissä konserteissa virheitä ja niin tekevät paljon esiintyvät bänditkin. Ei siihen maailma kaadu, vaikka siltä saattaa tuntua.

Kaiken kaikkiaan esiintyminen on jokaiselle omakohtaista. Jotkut vieroksuvat esiintymistä eivätkä missään nimessä halua mennä lavalle. Toisille lavalle meneminen on taas ihanaa ja nimenomaan parrasvaloissa oleminen on luonnollista. Olen ainakin itse kateellinen niille, joille se on helppoa. Mutta kyllä sen oppii, se vain vie aikaa ja monia esiintymiskokemuksia ennen kuin siitä tulee helppoa. Jännitystä voi onneksi oppia kontrolloimaan niin, että esiintymistä ennen oleva jännitys lisää onnistumisen mahdollisuutta. Itse en ole vielä oppinut sitä, mutta se on työn alla.

Salla Raasakka: "It doesn't have to be perfect, it just has to be"

Teksti: Anniina Luhtaanmäki

Kuvat: Valtti Kamula

Salla Raasakka aloitti työnsä englannin ja ruotsin opettajana Madetojan musiikkilukiassa lukuvuoden 2023–2024 alussa. Ennen Ouluun tuloa Raasakka on opettanut Kivijärvellä, Pudasjärvellä ja Raahessa. Ouluun muuton jälkeen hän halusi löytää työpaikan kohtuullisen työmatkan päästä, haki englanninopettajan paikkoja Oulun lukioista ja saikin työpaikan Madetojalta.

Raasakka pitää Madetojasta. Hän kehuu erityisesti mukavia työkavereitaan, joilta hän on saanut paljon apua. Hän on saanut myös hyvän ensivaikutelman Madetojan opiskelijoista, jotka vaikuttavat olevan "kivoja tyyppejä".

Normaalina arkipäivänä Raasakka herää aikaisin, jotta hän ehtisi koululle hyvissä ajoin. Päivää tehokkaasti rytmittävät oppitunnit, mutta tyhjät koodit ja välitunnit ovat hyvää aikaa valmistella tulevia oppitunteja ja kokeita. Työpäivän jälkeen hän nauttii omasta ajastaan ruoan ja harrastuksiansa parissa. Iltaan kuuluu useimmiten myös töiden ja kotitöiden tekoa.

Omaksi ilokseen Raasakka on jo parin vuoden ajan opiskellut koreaa, jota hän jatkaa tänä lukuvuonna Oulu-opistolla. Aina talven tullen Raasakka innostuu neulomaan. Lisäksi vapaa-ajallaan hän katsoo videoita ja sarjoja netistä sekä ylläpitää kesällä aloittamaansa lenkkeilyharrastusta.

Lukiossa ollessaan Raasakka ei vielä oikein tiennyt, mitä hänestä voisi tulla isona. Ylioppilaskirjoitusten lähestyessä piti toden teolla alkaa miettimään, mihin menisi opiskelemaan lukiosta valmistumisen jälkeen. Raasakka päätti lähteä opiskelemaan englantia, omaa lempiainettaan. Hän pohti, että jos suorittaisi englannin tutkinnon, hän voisi työllistyä monenlaisille aloille ja monenlaisiin tehtäviin. Opintojensa edetessä hän kuitenkin vaihtoi opettajalinjalle, koska halusi jonkin konkreettisen ammatin, mitä voisi alkaa tekemään yliopisto-opintojen jälkeen. ”Tykkäsin sitten siitä ja täällä ollaan”, Raasakka toteaa. Toiseksi opetettavaksi aineekseen englannin rinnalle Raasakka otti ruotsin.

Jos Raasakka ei opettaisi englantia ja ruotsia, hän haluaisi opettaa saksaa tai äidinkieltä. Ilman uudelleen kouluttautumista Raasakka ei omien sanojensa mukaisesti kuitenkaan uskaltaisi lähteä opettamaan mitään uutta oppiainetta, mutta saksa ja äidinkieli kiinnostavat. Saksaa hän on aikoinaan opiskellutkin.

Jos Raasakka lähtisi opiskelemaan kokonaan uutta ammattia, hän pysyisi kielten parissa. Uusi ammatti voisi olla esimerkiksi kääntäjä, audiovisuaalinen kääntäjä tai ehkä jopa ohjelmien ja elokuvien tekstityksien kirjoittaja. Uuden ammatin opiskeleminen olisi kuitenkin Raasakalle hyvin epätodennäköistä, koska hän pitää omasta työstään. Haastateltava sanookin: ”Tämä tuntuu omalta.”

Raasakka on viime aikoina pyrkinyt pääsemään irti perfektionismistaan. Siitä hän näki sosiaalisessa mediassa videon, jossa joku puhui prokrastinaatiosta eli asioiden lykkäämisestä. Videolla puhuttiin siitä, että kun yritetään tehdä kaikki asiat mahdollisimman täydellisesti, todellisuudessa ei saada aikaan juuri mitään. Täydellisen lopputuloksen ajattelu voi viivästyttää tehtävän aloittamista. Raasakan mukaan videolla sanottiin: ”It doesn't have to be perfect, it just has to be.” Tätä ajatusta hän yrittääkin nyt noudattaa. ”Joskus riittää se, että nyt vaan tehdään ja sitten se on sen näköinen kuin se on”, Raasakka muistuttaa.

Raasakan neuvo oppiaineensa opiskelijoille on se, että kieltä oppii käyttämällä. Hänen ohjeensa onkin, että jos opiskelija haluaa kehittyä kirjoittamisessa, hänen kannattaisi silloin kirjoittaa. Jos opiskelija haluaa kehittyä kuullun ymmärtämisessä, silloin hänen kannattaisi kuunnella kieltä. Jos opiskelija haluaa kehittyä luetun ymmärtämisessä, hänen kannattaisi silloin lukea kieltä. Ja jos opiskelija haluaa kehittyä kielen puhumisessa, silloin hänen kannattaisi puhua kieltä.

Lopuksi Raasakka vielä muistuttaa, että virheitä ei kannata pelätä ja että ne kuuluvat asiaan. ”Täydellistä kieltä ei tuota kukaan, eivät edes syntyperäiset kielen puhujat”, hän toteaa.

Madetojan uusi rehtori

Teksti: Tuuli Mäkiö Kuva: Valtti Kamula

Tänä syksynä koulumme sai uudeksi rehtoriksi Jaana Kilpelänahon. Viimeisen vuoden sisällä koulumme rehtorit ovat vaihtuneet pari kertaa. Kevätlukukauden 2023 rehtorinamme toimi apulaisrehtori Asta Nokkoudenmäki-Huhta, kun entinen rehtorimme Jani Syrjälä sai paikan Kastellin lukion rehtorina.

Ennen Madetojalle tuloaan Kilpelänaho oli töissä Kajaanin lukiossa. Hän on toiminut äidinkielen ja kirjallisuuden sekä ranskan opettajana, kunnes siirtyi apulaisrehtoriksi ja rehtorin viransijaiseksi. Kun rehtorin paikka aukesi Kajaanin lukiossa, hän haki rehtorin virkaan. "Aina on silleen vähän kiinnostanut nämä hallinnolliset tehtävät", Kilpelänaho tuumaa aiheesta. Yhteensä rehtorin virassa hän on toiminut viisi vuotta.

Rehtoriksi Kilpelänaho halusi työn monipuolisuuden takia. Hän haluaa myös auttaa koulu yhteisöä, jotta opiskelijat ja opettajat pystyisivät tehdä parhaimpansa. "Parasta tässä työssä on, että saa olla ihmisten kanssa tekemisissä", sanoo Kilpelänaho. Erityisesti Kilpelänaho pitää työn parhaimpana puolelta nuorten kanssa työskentelyä. Jos hän ei toimisi rehtorina, haluaisi hän olla jossain sosiaalisessa työssä. "Jollain tavalla asiantuntijatyötä ja jotain sellaista, jossa pystyy olemaan avuksi muille ihmisille", Kilpelänaho vastaa.

Madetojan rehtoriksi Kilpelänaho halusi koulumme mielenkiitoisuuden takia. "Muistan omilta yläasteajoilta, kun mietti mihin lukioon lähtee, niin tiesi tämän lukion jo silloin." Oulu kiinnostaa myös kaupunkina, ja hän on viihtynyt Madetojan musiikkilukiossa, ja hänestä on ollut kivaa huomata, kuinka musiikki näkyy arjessa koko ajan. Parhain asia Madiksessa on koulumme yhteishenki: "On otettu kivasti vastaan ja on ollut helppo tulla tähän työyhteisöön."

Vapaa-ajalla uusi rehtori käy kuntosalilla ja hiihtää talvella. Hän myös pitää tanssimisesta, vaikka ei varsinaisesti sitä aktiivisesti harrasta. Kilpelänaho käy myös vapaa-ajallaan keikoilla ja teatterissa, lukee kirjoja ja kuuntelee paljon musiikkia. Hän on harrastanut myös pianon soittoa.

Elämänohjeenaan Kilpelänaho pitää unelmiensa seuraamista, ja hän haluaa tehdä sellaisia asioita, joista itse pitää. Kilpelänaholla on monenlaisia unelmia yksityiselämässä ja työelämässä. "Yksi niistä oli päästä tänne töihin," kommentoi Kilpelänaho. "Sellaiset terveiset, että minun oveni on melkein aina auki eli voi tulla juttelemaan, jos on sellaisia opiskeluun liittyviä asioita", Kilpelänaho lähettää terveisinä opiskelijoille. Vinkkinä hän antaa opiskelijoille pitää tasapaino elämässä: "Opiskelu ja musiikki on kaikille madislaisille tärkeitä, mutta pitää muistaa myös se lepo."

Lämpimästi tervetuloa Madetojan musiikkilukioon Jaana!

Vaihto-oppilaat

Teksti: Veera Heinonen Kuvat: Valtti Kamula

Tänä vuonna olen haastatellut uusia Madetojan vaihto-oppilaita. Meksikolainen Eduardo, amerikkalainen Laina ja japanilainen Momoe jakavat kokemuksensa ulkomaalaisina opiskelijoina suomalaisessa musiikkilukiassa.

Vaihto-oppilaiden ensivaikutelmat suomalaisesta koulujärjestelmästä olivat samanlaiset puhuttaessa koulutuksen hinnasta. Toisin kuin Suomessa Amerikassa, Meksikossa ja Japanissa lukiotason koulutus ja kouluruoka ovat maksullisia. Eduardo kertoo, kuinka oli vaikuttunut, kun sai tietää ilmaisista koululäppäreistä. Amerikassa oppilaat viettävät enemmän aikaa koululla tuntien ulkopuolella osallistumalla joukkueisiin, kerhoihin tai muuhun kouluajan ulkopuoliseen toimintaan. Turvatoimet ovat myös tiukempia: kuka tahansa ei pääse kouluun sisään kuten Madetojassa, vaan oppilailla olevat passit päästävät heidät sisään. Suomalainen koulunkäynti on muutenkin kevyempää. Oppilailla on vähemmän kotitöitä ja lyhyemmät koulupäivät. Momoe kertoo, kuinka suomalainen koulunkäynti on paljon vapaampaa. Japanilaisissa kouluissa oppilaiden täytyy käyttää koulupukuja eivätkä oppilaat saa käyttää asusteita, kuten korvakoruja tai kaulakoruja.

Eduardo

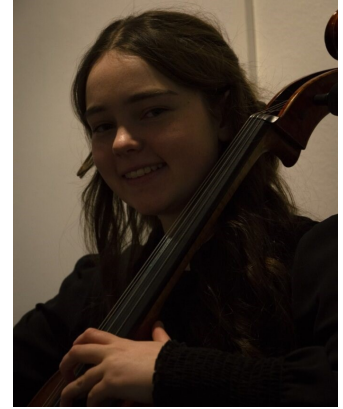
Mutta miksi Suomi? Ja miksi musiikkilukio? Lainan äiti on Rovaniemeltä, joten Laina hän päätti vierailla Suomessa oppiakseen lisää äitinsä kulttuurista. Myös normaaleissa amerikkalaisissa kouluissa on paljon mahdollisia musiikkipainotteisia kurssivalintoja. Laina halusi jatkaa musiikinopintojaan myös Suomessa. Momoe oli kiinnostunut, kun kuuli Suomen olevan maailman onnellisin maa. Japanilainen koulunkäynti on monesti stressaavaa, joten hän halusi verrata omaa koulujärjestelmäänsä suomalaiseen. Ja joulunautiskelijana hän halusi kokea suomalaisen joulun tietysti. Koska Momoe soittaa pianoa, hän halusi jatkaa soittamista suomalaisessa musiikkilukiassa. Kun Eduardon vaihto-ohjelma Japaniin peruttiin, hän ei ollut varma, minne mennä, kunnes hänen isänsä ehdotti Suomea. Musiikkilukioon hän meni, koska hän pitää musiikista ja osaa soittaa muutamaa soitinta.

Tähän mennessä vaihto-oppilaat ovat nähneet madetojalaista esiintymisperinnettä osallistumalla norsunkääntöön. He kertovat, kuinka suomalaiset ovat olleet yllättävän avoimia ja ystävällisiä ja pe-loistaan huolimatta he ovat saaneet uusia kavereita. Laina mainitsee, kuinka kielierosta huolimatta hän pystyy saamaan yhteyttä muihin oppilaisiin musiikin avulla, sillä musiikki on kieli, jonka kaikki jakavat, varsinkin Madetojassa.

Suomalaisessa koulussa opiskelua on helpottanut se, että useimmat oppilaat ja opettajat osaavat englantia. Tämä oli yllättävää Momoelle, sillä Japanissa vain muutamat osaavat puhua englantia. Eduardo taas ei ymmärrä, miten suomalaiset selviävät kylmässä ilmastossa. Hänen kotikaupungissaan kylmimmät päivät ovat noin 21 astetta, joten jopa 15 celsiusastetta on hänelle todella kylmää.

Laina on hämmästynyt siitä, kuinka hyväksyviä suomalaiset ovat. Suomalaiset eivät tuomitse toisiaan, jos he eivät käytä meikkiä tai heillä on huono päivä. Kukaan ei oleta, että muut teeskentelisivät hymyn, kun ovat surullisia, sillä Suomessa ihmisiä ei painosteta piilottamaan tunteitaan.

Suomen kieli on yksi maailman vaikeimmista. Eduardo on opiskellut suomea muttei vielääkään kykene puhumaan. Hän osaa kuitenkin pieniä lauseita tai sanoja, kuten "kiitos". Momoe kertoo, kuinka hän ajan mukaan tottui suomen kieleen. Myös suomalainen kulttuuri on luonnollisesti hyvin erilaista muihin maihin verrattuna. Lainan mukaan hänellä oli aluksi vaikeuksia. Hän oli joskus turhautunut tai jopa vihainen, kun ei pystynyt ymmärtämään, miksi ihmiset ajattelivat tiettyllä lailla. Hän kuitenkin ymmärtää, että jokainen yhteisö on erilainen, ja tämä kokemus on auttanut häntä kehittymään yksilönä. Momoe kertoo, ettei Suomi ole kulttuurisesti kovin erilainen kuin Japani, mutta suomen kieli on japaniin verrattuna suorasukaisempi.

Laina

Vaihto-oppilaat ovat myös päässeet maistelemaan suomalaisia ruokia. Momoen suosikkeja ovat makaroni ja lohikeitto, eikä hän pidä puurosta tai porkkanaraasteesta, ja Eduardo on pitänyt ruokalan ruuasta. Koska Lainan äiti on suomalainen, hän on syönyt suomalaista ruokaa lapsesta asti ja suurimaksi osaksi pitää siitä paljon. Hänen lempiruokiaan ovat letut ja lohikeitto, eikä hän pidä mustamakkaraista.

Eduardo pitää siitä, kuinka Suomessa on paljon vehreyttä ja luontoa, mutta hän silti ikävöi Meksikoa. Momoen mielestä Suomessa on erinomainen koulutus. Suomalaiset ovat iloisia, ja Suomi on turvallinen maa. Hän rakastaa sitä, kuinka toisin kuin Japanissa, missä ihmiset viettävät paljon aikaa työkennellen ja opiskellen, Suomessa ihmisillä on enemmän aikaa harrastuksille ja rentoutumiselle.

Eduardo pitää siitä, kuinka Suomessa on paljon vehreyttä ja luontoa, mutta hän silti ikävöi Meksikoa. Momoen mielestä Suomessa on erinomainen koulutus. Suomalaiset ovat iloisia, ja Suomi on turvallinen maa. Hän rakastaa sitä, kuinka toisin kuin Japanissa, missä ihmiset viettävät paljon aikaa työkennellen ja opiskellen, Suomessa ihmisillä on enemmän aikaa harrastuksille ja rentoutumiselle.

Lainan neuvo on olla avoin ja kunnioittava vaihto-oppilaita kohtaan. Vaihto-oppilaana oleminen ei ole helppoa. Muuttaminen täysin uuteen kouluun, jossa ei tunne ketään, voi olla todella vaikeaa. Varsinkin tunnit, joita opetetaan täysin uudella kielellä, ovat hankalia, ja se saattaa tuntua todella haastavalta. Voi kestää kaksi kertaa pitempään oppia jotain, minkä takia on tärkeää osata pyytää apua.

Momoe

Momoe kertoo, kuinka on hauskaa elää musiikin ympärillä. Aiemmin hän ei tuntenut ketään, joka pitäisi klassisesta musiikista, joten Madetojassa hän on ollut iloinen päästessään tapaamaan muita musiikin ystäviä. Se, että monet pitävät J-popista, on hänen mielestään myös hauskaa. Hänen mukaansa on tärkeää kokeilla uusia asioita, ja hän on kiitollinen kaikesta avusta, jota on saanut.

Eduardo kertoo, kuinka hänelle ensimmäiset kaksi kuukautta olivat vaikeimpia. Kaikki oli todella erilaista, ja hän ikävöi kotimaatansa. Jonkin ajan jälkeen hän kuitenkin alkoi tuntea olonsa mukavammaksi. Hänen mielestään, jos saa tällaisen mahdollisuuden, siihen kannattaa tarttua. Tällaisia mahdollisuuksia ei tule usein.

Norsunkääntö

Teksti: Aapo Laurila, Helmi Leppänen ja Avia Moilanen

Kuvat: Valtti Kamula

Vuoden 2023 Norsunkäännössä vaalitaan yhteisöllisyyttä ja huolenpitoa *Barbie-elokuvan* innoittamana. Keskeisessä osassa ovat erilliset, esityksen lopussa yhte-näistyvät tanssiryhmät sekä selkeän yksiväriset pukukoodit.

Elokuun alussa uudet ykköset saapuivat Madetojan musiikkilukioon, ja pian alkoikin yhteis-musisoinnin ensimmäinen opintojakso. Ensimmäisellä opintojaksolla uudet ykköset vahvistivat yhteisöllisyyttään Norsunkäännön parissa. Se on musiikkiesitys, jonka avulla esitellään uudet ykköset. Kaikki oppilaat laittavat oman panoksensa esityksen valmisteluun. Luokat tekevät myös luokkakohtaiset esitykset, joista paras voittaa. Norsunkäännön teema vaihtelee vuosittain.

Spekuloinnin määrä tämän vuoden teemasta oli huipussaan. Kuulimme huhua, että aihe olisi keskiaika, emmekä pitäneet tästä kovasti. Eräänä päivänä kokoonnuimme luentosaliin, jossa vuoden teema paljastettiin. Lauluiksi oli valittu *Barbie*-elokuvasta kaksi ikonista laulua sekä muutama suomalainen klassikko. Jakauduimme eri ryhmiin, joista osa vastasi koreografioista ja osa sanoituksista. Jokaisessa ryhmässä homma alkoi luistaa nopeasti, ja parin päivän päästä sanoitukset olivatkin jo valmiita. Ykköset alkoivat harjoitella niitä yhdessä, ja vaikeimmatkin kappaleet ja tanssit saatiin hyvin kuriin. Barbie-teemaan sopivasti päätimme pukeutua sinisiin, mustiin ja pinkkeihin vaatteisiin, ja pian pinkit tutuhameet täyttivät juhlasalin harjoituspäivinä. Suunnittelu sujui nopeasti ja hyvin, kun jokainen pani omat taitonsa peliin. Uutena ykkösenä oli upeaa huomata, miten oppilaiden eri vahvuudet pääsivät loistamaan jo suunnitteluvaiheessa.

Kun suunnittelu alkoi saada ilmaa alleen, oppilaat jaettiin kiusattuihin, Barbeihin, Keneihin ja soittajiin, ja musiikkiluokissa käynnistyi harjoittelu tanssiryhmittäin. Tähän käytettiin kaksi seuraavaa yhteismusisoinnin oppituntia. Suunnittelun jälkeisenä tiistaina opeteltiin laulamaan esityksen kappaleita, ja kaikkien tuli osata laulaa jokainen laulu ulkomuistista mahdollisimman pian. Esiintymisasu oli vapaavalintainen, mutta sen tuli olla sukkaa myöten mahdollisimman yksivärinen. Kenien väri oli sininen, Barbien vaaleanpunainen sekä kiusatuilla musta. Myös ensimmäisenä esitettävässä kiusattujen pääkappaleessa *Syvälle sydämeen sattuu* soittavien tuli kaikkien olla puukeutuneita mustaan.

Syyskuun alussa aikatauluihin tuli muutoksia ajan puutteen vuoksi. Siirryttiin aikaisemmin harjoittelemaan juhlasaliin, ja harjoitusten välissä pidettiin musiikkitunnit puolet nopeampina kokonaisuuksina. Luokkaa vaihdettiin tuntien puolessa välissä. Musiikkituntien jälkeen juhlasalissa harjoiteltiin kolmena päivänä ennen varsinaista esityspäivää 25.9. Näissä harjoituksissa suunniteltiin lavalla liikkuminen sekä tehtiin tanssien koreografioihin viimeiset muutokset. Soittajien oli tultava paikalle jo heti edellisen tunnin päättyessä kantamaan soittimet paikalleen. Esityspäivänä harjoiteltiin vielä viimeisen keran ennen esitystä.

25.9. päättöviikolla oli norsunkäännön ensiesitys muulle koululle. Oppilaat saapuivat koululle aamuyhdeksäksi, ja jännitys oli todella katossa. Kävimme esityksen läpi muutaman kerran niin, että se olisi huipussaan, kun muut oppilaat tulevat katsomaan. Tsemppasimme toisiamme takahuoneessa ja kurkimme verhojen takaa, kun oppilaat ja opettajat saapuivat juhlasaliin katsomaan. Itse esitys meni todella hyvin, ja viimeisen laulun aikana olimme kaikki mielissään, kun jännityskin alkoi vihdoinkin purkautumaan. Yleisö oli mielissään etenkin Barbie-teemaisista lauluista ja asuista. Oli todella voimaannuttavaa juosta lavalle, kun muut hurrasivat yleisössä. Silloin pääsi todella kokemaan Madetojan yhteishengen, mistä kaikki usein puhuvatkin. Kiirehdimme sen jälkeen takahuoneeseen valmistautumaan luokkakohtaisiin esityksiin. Yhtäkkiä yhteisöllisyytemme jälkeen ilmaan nousi pientä kilpailuhenkeä, joka todella kuului takahuoneessa – hyvällä tavalla tietenkin.

Norsunkäännön jälkeen pääsimme luokkakohtaisten esitysten pariin, joita jännitettiin enemmän kuin norsunkääntöä, sillä voitonjano oli jokaisella suuri. Nopean asunvaihdon jälkeen A-luokka oli jo lavalla leit kaulassa ja hatut päässä esittämässä **Leevi and the Leavingsin** kappaletta *Pohjois-Karjala*, jonka sanat olivat muutettu kuvaamaan Madetojalle hakenutta lukiolaista. A-luokan reippaan menon jälkeen olikin hieman rauhallisemman esityksen vuoro, kun B-luokka esitti otteita *Joutsenlampi*-baletista omalla tyyllillään nokkahuilujen säestämänä. C-luokan esitys vei voiton Lyseo-Madetojalaulutaistelulla, jossa "lyseolaiset" esiintyivät laulaen epävireisesti, kun taas madetojalaisten laulu oli miellyttävää kuunneltavaa. Luokkakohtaiset esitykset veivät päätökseen D-luokkalaiset, jotka esittivät gaala-asuissa **Scorpionsin** kappaleten *Still Loving You*, minkä jälkeen meno kiihtyi **PMMP:n** kappaleten *Rusketusraidat* tahtiin.

HAASTATTELU

Opettaja, josta ei koskaan pitänyt tulla opettajaa

Teksti: Enna Vallirinne Kuvat: Valtti Kamula

Ukko-Pekka Yliranta on lukiomme uusi opettaja, joka opettaa meille historiaa **Pekka Talvisen** kanssa. Yliranta, tuttavallisemmin UPE, opettaa samassa rakennuksessa Pohjankartanon yläkoululaisille historian lisäksi myös yhteiskuntaoppia ja elämäkatsomustietoa.

Ylirannasta ei ikinä pitänyt tulla opettajaa. Ensin hän on aikonut lääkäriksi, sitten ammattisotilaaksi ja lopulta päätynyt opiskelemaan historian laitokselle ja valinnut tutkijanuran sijaan opettajan ammatin: "Opettajaksi kun ryhdyin, niin monellakin tapaa koin olevani oikeassa paikassa." Jos hän ei opettaisi historiaa, hän varmaan olisi liikunnanopettaja, ja hän suosittelee liikunnan kokeilemistä muillekin: "Liikkuminen on parasta, mitä voi tehdä syömisen, nukkumisen ja liikuttumisen jälkeen."

Liikkumisen lisäksi hän pitää filosofiasta ja politiikasta sekä etenkin niistä keskustelemisesta. Ylirannan "kaikkea elämää ohjaava sielunnauha" olisikin varmaan filosofisesti: "Joka tietää millainen on hyvä ihminen, on vailla tekosyitä yrittää kaikkensa olla sellainen."

Ennen Madetojalle päätymistä Yliranta on opettanut vuoden Kuivaniemen koulussa, ja nyt hän opettaa viidettä vuotta Pohjankartanossa. Viihtyisämmäksi hän muuttaisi rakennusta monellakin tapaa: "Jos minä saisin ylipäällikköloordina määritellä ympäristöni, niin roudaisin aulan kaiteet täyteen elegantisti ommeltuja tupaviirejä – ja työskentelytiloihin veisin peikonlehtiä ja saniaisia simuloimaan viidakon tunnelmaa. Aulaan pistäisin pinki-ponkien ja biljardien sijaan zen-hiekkapöydän ja pari gongia ja niitä haravoita ja kiviä, joilla voi tehdä kaikkia filosofisia kuvioita siihen sanaan."

Ylirannan mukaan kaikista paras tapa oppia asioita on opettaa itse opiskelemissaan asioita toiselle. "Ongelma on, että vain hyvin harvoja ihmisiä kiinnostaa kuunnella opetuspaatosta, ja pitkään jatkessaan tällainen 'opettamalla oppimisen tapa' voi aiheuttaa ystävien puutosta, mainehaittaa ja pahimmassa tapauksessa halua ryhtyä opettajaksi." Tähän vaihtoehtona hän neuvoo opiskelemaan seuraavan tunnin asiat ennen oppituntia, kyselemään tunnilla ja kertaamaan kotona vielä tunnin jälkeen keskeiset asiat. "Kun aihe tulee näin monta kertaa muistissasi aktivoitua, niin se alkaa väkisinkin tarttua."

RUNO

Kaaos kotona

Teksti: Pyörremyrskyjä

veljeni, älä pelkää

kyllä me selvitään.

vaikka olis rankkaa ja elämä lyö selkään,

karataan yhdessä sinne, minne pystytään.

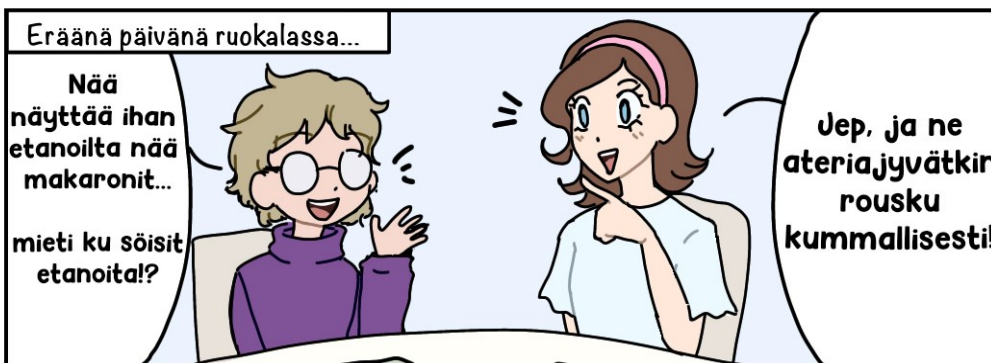
veljeni, älä pelkää.

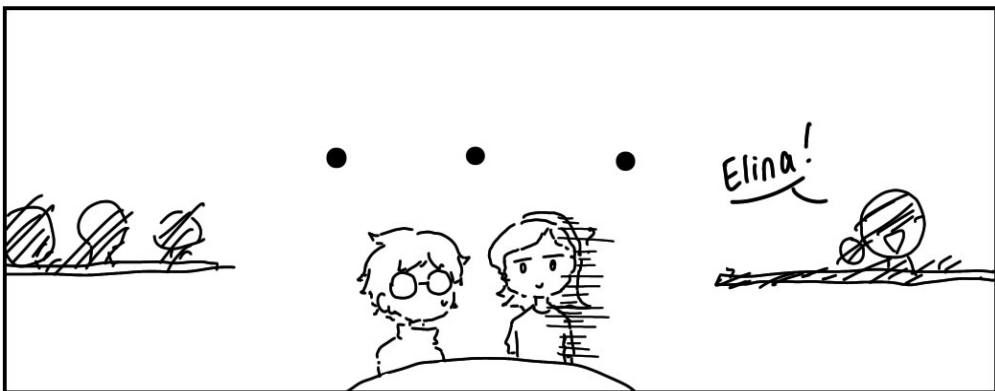
kyllä me selvitään.

Mad Sarjis - Synttärilaulu

Teksti: MadMiki

MadSarjis - Synttärilaulu

Mad Miki

Madetojan musiikki- lukion syksyn 2023 ylioppilaat

Kilpelänaho Leea, Kilpi Silja, Louhela Nanna, Niemistö Miina, Pasma Reeta, Pesonen Paulus, Saarenpää Viivi, Wunsch Werner

Leevin toimitus onnittelee!